

имал 2-3 случая в практиката, когато действително са вадили с пинсети ларви на насекоми, снесли яйца върху нелекувано ухо с гноен отит (*otitis*). В тези случаи дори е възможно ларвите да спукат тъпанчето и да преминат в средното ухо. Но това се случва рядко и е невъзможно да бъдат извадени паразитите с подобни народни лечебни методи. (респондент №9) Специалистът коментира, че тези практики могат да помагат при гъбични заболявания, породени от недостатъчна хигиена на ушите. Най-чести причинители на това заболяване са *Aspergillus flavus*, *Aspergillus niger*, *Aspergillus fumigatus*, *Aspergillus albus*, *Penicillium*, *Mucor* и др. Болните усещат сърбеж в ухото, чувство на пълнота, понякога и намален слух. При отоскопично изследване в слуховия проход се откриват мрежовидни мицелни влакна с типични зрънца по тях. Цветът на гъбичките зависи от причинителя. При *Aspergillus niger* е черен, при *Aspergillus fumigatus* е жълт, при *Penicillium* – белезникав. (Павлов / Гюлев 1979, 68) Твърде възможно е лечителите да оприличават на червеи точно тези мрежовидни мицелни влакна. В подкрепа на това твърдение се явява и фактът, че голяма част от използваните лечебни растения проявяват антибактериална и противогъбична активност. Удивително е как хората са успели да стигнат до този извод по емпиричен път, трупайки опит и знания, предавани от поколение на поколение, много преди учените - химици да направят своите химични анализи. Според д-р Светла Петкова „в миналото неуките страдащи хора, съзнавайки уязвимостта на човешкото тяло...са сравнявали директно агресията на болестотворната сила с отблъскващи образи като червеи, жаба, гущер, змия и др.“ (Петкова 2009) Без значение как са наричали заболяването, несъмнено пътят за лечение е бил правилен. Нещо повече, познаването на традиционните етномедицински практики носи информация, която може да бъде полезна за съвременната медицина и фармация.

В заключение: Анализирайки химичния състав на регистрираните растения, използвани в етномедицинските практики за лечение на ушни заболявания в Източните Родопи, може да се заключи, че те съдържат предимно органични киселини, алкалоиди и флавоноиди. (таблица 1) Благодарение на химичния си състав голяма част от цитираните растения притежават антибактериално и противогъбично действие. Обобщавайки данните от таблица 1, може да се отбележи, че най-голямо приложение намират растителните видове Белоцветен дебелец (*Sempervivum leucanthum* Папи.) и Мехунка (*Physalis alkekengi* L.).